

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 22.3.2007
KOM(2007) 128 v konečnom znení

**OZNÁMENIE KOMISIE
EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE**

**K trvalo udržateľnému hospodáreniu s vodou v Európskej únii
– Prvé štádium implementácie rámcovej smernice o vode 2000/60/ES –**

**[SEK(2007) 362]
[SEK(2007) 363]**

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

K trvalo udržateľnému hospodáreniu s vodou v Európskej únii

ÚVOD

„Voda nie je komerčný výrobok ako iné výrobky ale skôr dedičstvo, ktoré treba chrániť, brániť a nakladať s ním ako takým.“¹

Voda je nevyhnutná pre život a rozvoj ľudí. Je dôležitá pre ľudský život a potrebná v mnohých priemyselných činnostiach a postupoch. Musí byť dostupná v primeranom množstve v dostatočnej kvalite vo voľnej prírode na zachovanie divej zveri, rastlín a jedinečných ekosystémov.

Priveľa vody môže zapríčiniť straty na životoch a vážne škody spôsobené záplavami, čo sa v Európskej únii stáva takmer každý rok. Primálo vody je rovnako ničujúce, ako napríklad suchá, ktoré sa vyskytujú stále častejšie. Očakáva sa, že podľa predpovedí o vplyvoch klimatickej zmeny sa tieto udalosti budú diať častejšie a budú extrémnejšie.

Zachovávanie trvalo udržateľnej rovnováhy týchto prvkov je cieľom **rámцovej smernice o vode** (RSV) prijatej v roku 2000², ktorou sa stanovuje základ modernej, holistickej a ambicióznej vodnej politiky pre Európsku úniu.

Toto oznámenie je zhrnutím prvej správy o napredovaní implementácie rámцovej smernice o vode (ako sa vyžaduje v článku 18, ods. 3)³. Takisto obsahuje odporúčania pre ďalší míľnik: plány vodohospodárskeho manažmentu povodí. Tieto plány, ktoré musia byť hotové v decembri 2009, prinesú ďalšie skutočné zlepšenie pre celý vodný systém v podobe programov opatrení, ktoré musia byť funkčné v roku 2012 a splnia environmentálne ciele smernice do roku 2015.

1. VODNÁ POLITIKA EÚ – KRÁTKY PREHĽAD

Rámцovou smernicou o vode sa stanovuje právny rámec na zaručenie dostatočného množstva vody dobrej kvality v Európe. Jej kľúčovými cieľmi je:

- rozšírenie ochrany vody na všetku vodu: vnútrozemské a pobrežné povrchové vody a podzemnú vodu;
- dosiahnutie „dobrého stavu“ všetkých vôd do roku 2015;
- založenie vodohospodárskeho manažmentu povodí riek;

¹ Odôvodnenie 1 rámцovej smernice o vode.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú.v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1).

³ Podrobnejšia analýza je uverejnená v pracovnom dokumente Komisie [SEK(2007) 362].

- skĺbenie limitných hodnôt emisií s environmentálnymi normami kvality;
- zabezpečenie toho, aby sa ceny vody stali primeraným stimulom pre používateľov vody na účinné využívanie vodných zdrojov;
- intenzívnejšie zapojenie občanov;
- úprava právnych predpisov.

V smernici sa určili aj dve oblasti, v ktorých boli potrebné špecifickejšie právne predpisy: spodná voda (článok 17) a prioritné látky⁴ (článok 16). Novú smernicu o pozemných vodách⁵ prijali Európsky parlament a Rada len nedávno, pričom o návrhu smernice o prioritných látkach⁶ sa ešte diskutuje.

Rámec vodnej politiky EÚ rozšíria ďalšie dva nedávne legislatívne návrhy a doplnia jeho komplexný manažment a ochranný rámec. Sú to návrhy smernice o posúdení povodní a povodňovom manažmente⁷ a smernice o námornej stratégii.⁸

2. EURÓPSKE VODY – OHROZENÝ ZDROJ

V zmysle článku 5 RSV mali členské štáty do decembra 2004 predložiť environmentálnu a hospodársku analýzu s využitím z väčšej časti existujúcich informácií. Uvádzané výsledky sa zakladajú výhradne na správach členských štátov v tejto „analýze v zmysle článku 5“.

2.1. Súčasný stav vôd v EÚ – horší, ako sa očakávalo

V špecifikáciách k článku 5 stanovených v prílohe II k smernici bolo kľúčovou otázkou, ktorú mali zodpovedať členské štáty: „Aké sú riziká nesplnenia environmentálnych cieľov RSV založených na súčasných údajoch?“ (pozri graf 1). Keďže sa ciele RSV musia splniť do roku 2015, výsledky ilustrujú súčasnú „vzdialenosť od cieľa“ vnútroštátneho úsilia o ochranu vody.

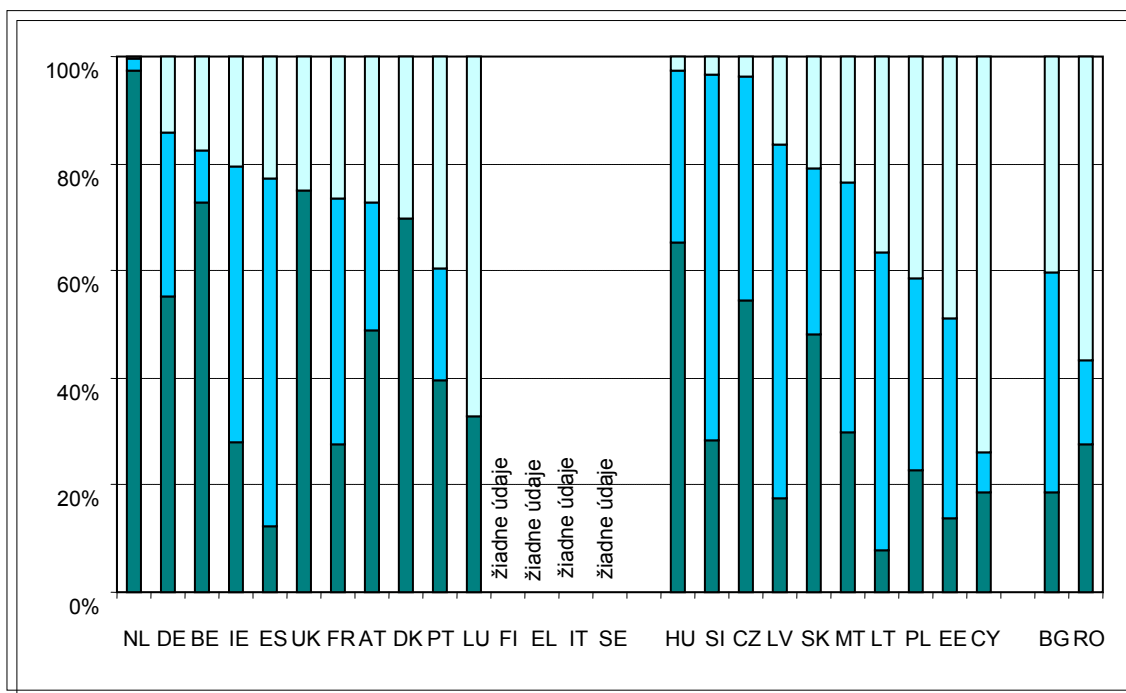
⁴ Chemické látky, ktoré sú záležitosťou celej EÚ a ktoré spôsobujú znečistenie povrchových vôd.

⁵ Smernica 2006/118/ES (Ú.v. EÚ L 372, 27.12.2006, s. 19).

⁶ Návrh [KOM(2006) 397, konečné znenie] zo 17. júla 2006.

⁷ KOM(2006) 15, konečné znenie z 18.1.2006.

⁸ KOM(2005) 505, konečné znenie z 24.10.2005.

Graf 1: Percento útvarov povrchových vôd, ktorým hrozí riziko nesplnenia cieľov RSV za členský štát – ■ = „rizikové“, ■ = „nedostatočné údaje“, ■ = „mimo rizika“ (na základe správ členských štátov).⁹

Súčasný percento vodných útvarov spĺňajúcich všetky ciele RSV je nízke, v niektorých členských štátoch dosahuje len 1 %. Výsledky je však potrebné analyzovať podrobnejšie.

Vysoké počty „rizikových“ útvarov sa jasne spájajú s husto osídlenými oblasťami a regiónmi s intenzívnym, často neutržateľným využívaním vody. V RSV sa navyše komplexne berú do úvahy všetky tlaky a vplyvy na vodu po prvýkrát na úrovni Spoločenstva, vrátane problémov zapríčinených štrukturálnou degradáciou ekosystémov a vplyvov na biologické parametre. Mnoho členských štátov rieši túto výzvu použitím „najhorších možných“ odhadov na hodnotenie zdravia vodných ekosystémov a ukazovateľov v súvislosti s biodiverzitou.

Vodná politika EÚ navyše ešte pred RSV riešila niekoľko dôležitých tlakov, ako napríklad znečistenie vypúšťaním odpadových vôd z domácností¹⁰, hnojív z poľnohospodárstva¹¹, priemyselných emisií¹² a rizikových látok¹³. Súhrnnou analýzou vplyvov tých tlakov sa jasne odhaľujú rozdiely v úrovni implementácie týchto právnych predpisov (ktorá je v niektorých členských štátoch veľmi nízka). V prípadoch, do ktorých sa za posledných 10 až 30 rokov primerane investovalo, sú tieto problémy zväčša vyriešené. Pokiaľ ide o desať členských štátov, ktoré vstúpili do EÚ v roku 2004 a dva, ktoré vstúpili v roku 2007 (spolu EÚ-12), je

⁹ Viac podrobností nájdete v SEK(2007) 362.

¹⁰ Smernica 91/271/EHS (Ú. v. ES L 135, 30.5.1991, s. 40).

¹¹ Smernica 91/676/EHS (Ú. v. ES L 375, 31.12.1991, s. 1–8).

¹² Smernica 96/61/ES, Ú. v. ES L 257, 10.10.1996, s. 26.

¹³ Smernica 76/464/EHS (Ú. v. ES L 129, 18.5.1976, s. 23) a príslušné vykonávacie smernice.

úplná implementácia nariadení náročných na investície do kontroly bodových zdrojov predmetom prechodných období, ktoré vo väčšine prípadov trvajú do roku 2015.

Znečistenie z komunálnych odpadových vôd – aktuálna implementácia [podrobnosti nájdete v SEK(2007) 363]

Európske spoločenstvo prijalo smernicu 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd s cieľom regulovať vypúšťanie komunálnych odpadových vôd z väčších dedín, miest a veľkomiest. V smernici sa presne stanovuje druh úpravy, ktorá sa má uskutočniť.

V EÚ-15 sa podstatné množstvo odpadových vôd pred vypustením do povrchových vôd stále primerane neupravuje. Ako ukazuje stav k 1. januáru 2003¹⁴, členské štáty podľa predložených správ implementovali smernicu len na 81 %. Hlavnými medzermi je nedostatok (primeranej) úpravy a nedostatočné určenie „citlivých oblastí“, kde je potrebná prísnejšia úprava na ochranu zraniteľných jazier, pobrežných a morských vôd pred znečistením hnojivami. Komisia odmieta niektoré z oznámených úrovní implementácie vykonanej členskými štátmi. Následne Komisia podnikla v posledných rokoch voči niektorým členským štátom rozhodujúce právne kroky

EÚ minula podstatnú čiastku z fondov Spoločenstva (najmä kohéznych fondov) na spolufinancovanie zariadení na úpravu odpadových vôd v členských štátoch. Napríklad v období rokov 2000 – 2006 sa investovalo 9 miliárd EUR do štyroch z členských štátov EÚ-15, a 5,6 miliardy do EÚ-10. Odhaduje sa, že pre nové členské štáty EÚ-12 bude potrebných 35 miliárd EUR počas nasledujúcich 10 rokov, aby boli v súlade so smernicou.

Znečistenie dusičnanmi v poľnohospodárstve – aktuálna implementácia [podrobnosti nájdete v KOM(2007) 120, konečné znenie]

Difúzne znečistenie poľnohospodárskeho pôvodu je pre vody EÚ veľkou hrozbou. Tretia správa o implementácii smernice o dusičnanech potvrdzuje výrazný podiel poľnohospodárstva na znečistení spodnej vody a povrchovej vody dusičnanmi a na eutrofizácii. V posledných rokoch sa zaznamenalo napredovanie v implementácii tejto smernice, napriek tomu je implementácia stále neúplná a vyžaduje sa ďalšia práca. Určenie zón zraniteľných dusičnanmi, ktoré vzrástlo z 35,5 % územia EÚ v roku 1999 na 44 % v roku 2003, je potrebné dokončiť, najmä v juhoeurópskych členských štátoch. Je potrebné zlepšiť akčné programy vzhľadom na kvalitu a úplnosť opatrení, vrátane prijatia posilnených akcií, ak je evidentné, že sa nedosahujú ciele smernice.

2.2. Tlaky a kľúčové faktory – Dôsledky neudržateľného využívania vody

Najvýraznejšími a najrozšírenejšími tlakmi sú difúzne znečistenie, fyzická degradácia vodných ekosystémov (fyzické zmeny) a, najmä v južnej Európe prečerpávanie vody. V niektorých štátoch EÚ-15 a všeobecnejšie v EÚ-12 je dôležitým problémom aj znečistenie bodového zdroja. Kľúčovými faktormi stojacimi za týmito tlakmi sú priemysel, domácnosti, poľnohospodárstvo, plavba, hydroenergetika, ochrana proti povodňam a rozvoj miest.

¹⁴ Dostupné boli len údaje do 1. januára 2003. Uverejnenie stavu implementácie smernice 91/271/EHS za všetky členské štáty EÚ-27 sa plánuje v roku 2008.

Nedostatočné internalizovanie doterajších environmentálnych nákladov môže byť prídavným dôvodom na to, prečo nie je využívanie vody doteraz trvalo udržateľné. V RSV sa však uvádza schéma, podľa ktorej je pri určovaní príspevku rôznych spôsobov využívania k návratnosti nákladov na vodohospodárske služby potrebné vziať do úvahy environmentálne náklady a náklady na zdroje.

3. VÝKON ČLENSKÝCH ŠTÁTOV – PRIESTOR NA ZLEPŠENIE

Komisia hodnotila správy členských štátov najmä zo štyroch aspektov: súlad právnej transpozície, súlad s článkom 3, súlad s článkom 5 a celkový výkon pri podávaní správy. V prípade týchto posledných troch aspektov sa výsledky prezentujú v grafe zobrazujúcom relatívne výkony členských štátov na základe jednoduchého bodového systému. Metodológia, podrobnejšie výsledky a ich interpretácia sa nachádzajú v sprievodnom pracovnom dokumente Komisie¹⁵.

3.1. Právna transpozícia – negatívny obraz

Len málo členských štátov EÚ-15 transponovalo rámcovú smernicu o vode do svojich vnútroštátnych právnych predpisov v požadovanej lehote, teda do decembra 2003. Komisia otvorila jedenásť prípadov konaní o porušení právnych predpisov a Súdny dvor zakročil proti piatim členským štátom¹⁶ za neuskutočňovanie transpozície RSV. Súdny dvor navyše objasnil niekoľko záležitostí týkajúcich sa transpozície¹⁷. Pokiaľ ide o EÚ-12, lehotou pre úpravu ich vnútroštátnych právnych predpisov bol deň ich vstupu, čo bolo dodržané vo všetkých prípadoch.

Kvalita právnej transpozície je nízka. Na základe predbežného hodnotenia označila Komisia 19 členských štátov s vážnymi nedostatkami, pokiaľ ide o články 4, 9 alebo 14. Väčšina ostatných členských štátov netransponovala RSV v úplnom súlade. Komisia bude riešiť tieto negatívne zistenia s najvyššou prioritou.

3.2. Administratívne opatrenia (článok 3) – povzbudzujúci začiatok

Po transpozícii bolo ďalším dôležitým krokom stanoviť správne územia povodí a určiť zodpovedné orgány (v zmysle článku 3). Väčšina členských štátov podala Komisii správu včas. Pokiaľ ide o omeškanie podávania správ, Komisia začala deväť konaní o porušení právnych predpisov, z ktorých sú dnes všetky, okrem jedného, úspešne vyriešené.

Napriek tomu, že väčšina administratívnych opatrení sa zdá byť schopná zaručenia riadnej implementácie, skutočný výkon bude v praxi jasný v nasledujúcich rokoch. Je však často nejasné, ako fungujú koordinačné opatrenia medzi rôznymi orgánmi v rámci členských štátov.

V grafe 2 je znázornený celkový výkon členských štátov pri stanovovaní správnych území povodí a určovaní zodpovedných orgánov.

¹⁵ SEK(2007) 362.

¹⁶ Belgicko (C-33/05), Luxembursko (C-32/05), Nemecko (C-67/05), Taliansko (C-85/05) a Portugalsko (C-118/05).

¹⁷ Vec C-32/05: Komisia verus Luxembursko – (rozhodnutie z 30/11/2006). Toto je jediný prípad, ktorý je ešte otvorený.

Väčšina členských štátov, ktoré sú súčasťou medzinárodného správneho územia povodia, zaviedli potrebné opatrenia a koordinačné opatrenia. V niektorých prípadoch však tento postup ešte prebieha, alebo nie je jasný rámec na zlepšenie medzinárodných kooperačných opatrení. Viac záverov o hodnotení správ podľa článku 3 nájdete v pracovnom dokumente Komisie.

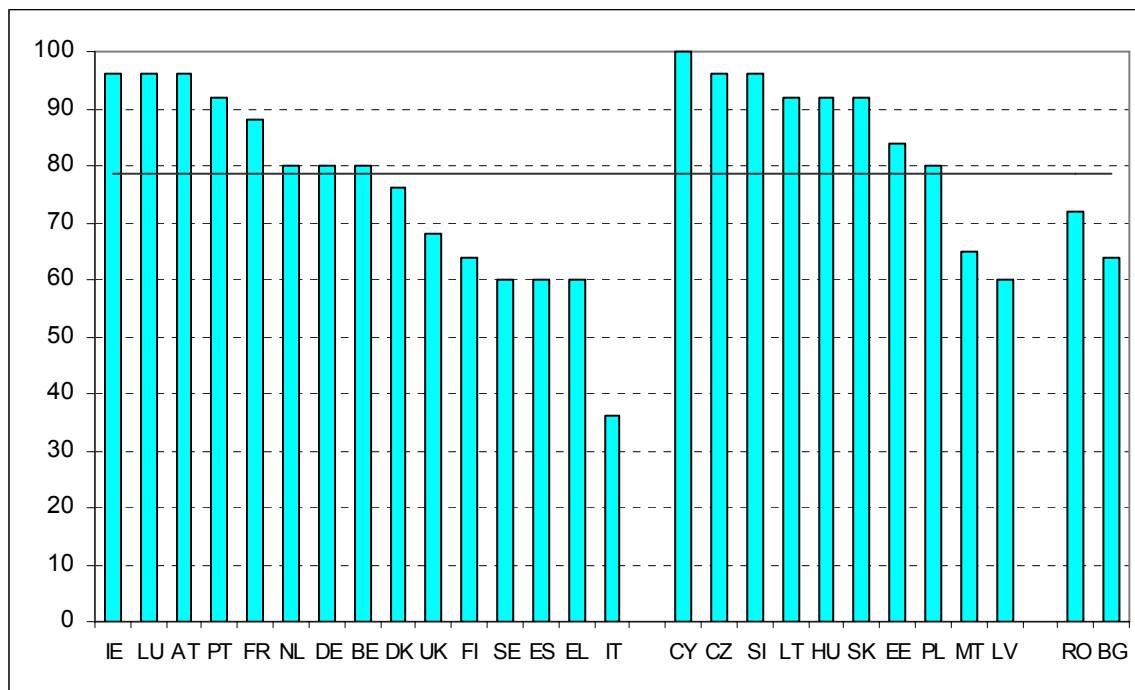

Figure 2: Ukazovateľ výkonu za členský štát, pokiaľ ide o implementáciu správneho fungovania – článok 3 RSV – vrátane prímeru EÚ-27 (založené na správach členských štátov).¹⁸

3.3. Environmentálna a hospodárska analýza (článok 5) – Veľká diverzita a niektoré zásadné medzery

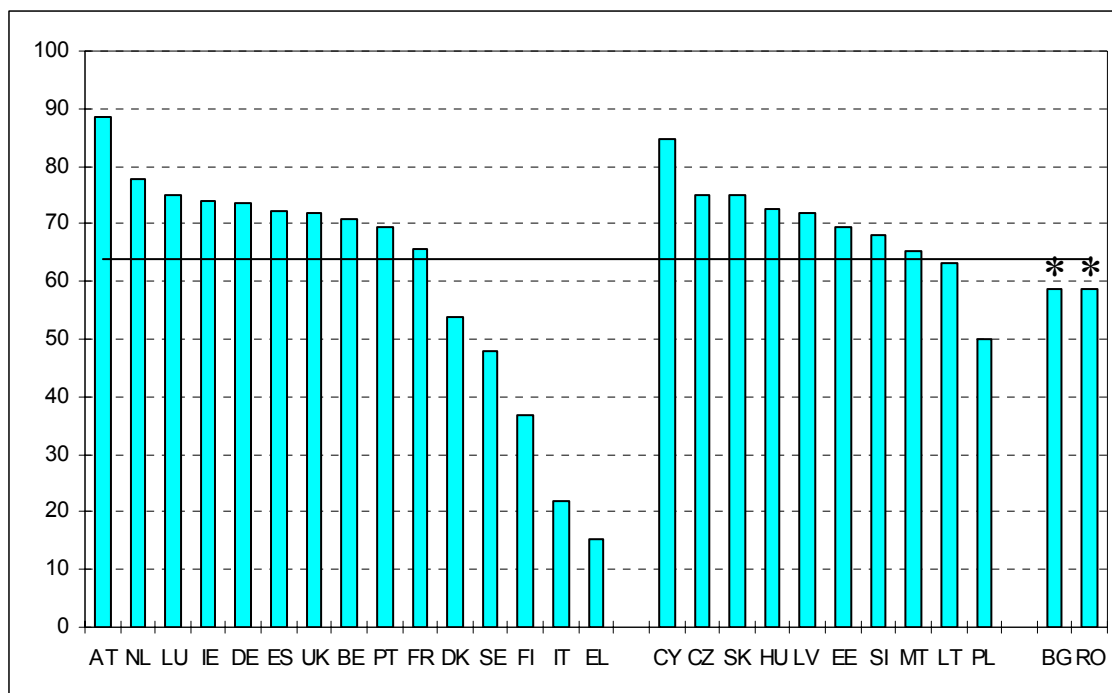
Prvá analýza o RSV zahŕňa komplexné environmentálne hodnotenie všetkých vplyvov ľudských činností a hospodársku analýzu spôsobov použitia vody a úrovne návratu nákladov. Väčšina členských štátov predkladala správy včas. Komisia začala konanie o porušení právnych predpisov proti dvom členským štátom, ktoré predložili len prvé (neúplné) správy s výrazným meškaním.

Všeobecne vyvíja väčšina členských štátov významné úsilie, pokiaľ ide o túto prvú analýzu s predkladaním základných informácií, ktoré predtým na úrovni EÚ neexistovali. Kvalita a úroveň podrobností správ sa však výrazne líšia.

Celkový výkon členských štátov sa uvádza v grafe 3. Niektoré členské štáty predložili dobrú alebo uspokojivú správu. Vo všetkých prípadoch je však potrebné doplniť chýbajúce údaje s cieľom poskytnúť pevný základ pre plány vodohospodárskeho manažmentu povodí roku 2009. Niektoré správy jasne nespĺňajú minimálne požiadavky smernice. Hospodárska analýza

¹⁸ Viac podrobností o grafoch a ich interpretácii nájdete v SEK(2007) 362.

je hlavným slabým miestom. Týka sa to najmä riadneho určenia vodohospodárskych služieb a využívania a hodnotenia úrovne návratnosti nákladov. Tieto zistenia sú podrobnejšie objasnené v pracovnom dokumente Komisie.

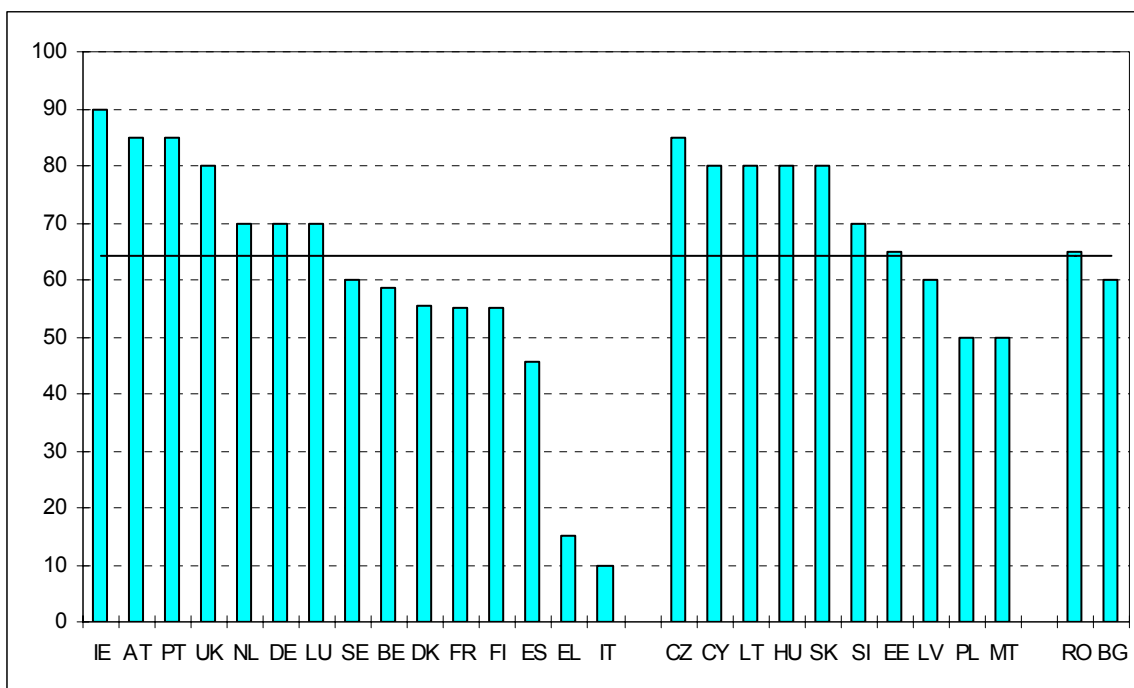

Graf 3: Ukazovateľ výkonu za členský štát, pokiaľ ide o implementáciu environmentálnej a hospodárskej analýzy – článok 5 RSV – vrátane priemeru EÚ-27 (založené na správach členských štátov). *Body pre BG a RO sa zakladajú na predbežných hodnoteniach.¹⁸

3.4. Výkon podávania správ – niekoľko zmeškaných príležitostí

Popri kvalite obsahu správ je ďalším dôležitým ukazovateľom všeobecný výkon v oblasti podávania správ. RSV poskytuje podstatný potenciál na úpravu administratívy a úsporu nákladov v dlhodobom meradle. Zvyšovanie jasnosti a úplnosti správ preto uľahčí sprostredkovanie výsledkov verejnosti.

Prvé údaje o predkladaní správ sa týkajú toho, či bola správa predložená včas a či bola jasná a úplná. V grafe 4 je prehľad členských štátov s pridelenými bodmi za splnenie požiadaviek v oblasti predkladania správ v zmysle článku 3 a článku 5.

Graf 4: Ukazovateľ za členský štát, pokiaľ ide o jeho výkon v podávaní správ a priemer EÚ-27 (na základe správ členských štátov).¹⁸

4. ODPORÚČANIA ČLENSKÝM ŠTÁTOM – ČAS KONAŤ DO ROKU 2009

Členské štáty musia dokončiť prvé plány vodohospodárskeho manažmentu povodí do konca roka 2009 a musia zaviesť cenovú politiku vody v roku 2010. S poučením sa zo skúseností z implementácie dodnes, ešte je dosť času na zlepšenie situácie a vyplnenie medzier v údajoch. Povinnosť informovať verejnosť a konzultovať s ňou pri pripravovaní plánov manažmentu si bude navyše vyžadovať viac transparentnosti a odôvodnenia toho, ktoré opatrenia sú potrebné a nákladovo efektívne a aké výnimky sa dajú zdôvodniť.

Komisia preto vyzýva členské štáty, aby sa zamerali najmä na tieto tri oblasti:

- a) **Zvládnutie súčasných nedostatkov.** Na dosiahnutie tohto cieľa sa členské štáty vyzývajú, aby:
- úplne implementovali ďalšie príslušné právne predpisy EÚ, najmä o komunálnych odpadových vodách a dusičnanech;
 - zaviedli všetky hospodárske nástroje, ktoré sa vyžadujú v smernici (cenotvorba, návratnosť nákladov za vodohospodárske služby, environmentálne náklady a náklady na zdroje a zásadu „znečisťovateľ platí“). Úplné využitie týchto hospodárskych nástrojov prispeje k skutočne trvalo udržateľnému hospodáreniu s vodou;
 - zaviedli komplexný vnútroštátny ekologický hodnotiaci a klasifikačný systém ako základ pre implementáciu smernice a splnenie svojho cieľa „ekologicky dobrého stavu“. Nedostatky súčasného medzikalibračného porovnania musia byť čo

najskôr odstránené. Len úplné, priame a spoľahlivé ekologické hodnotenie vyvolá vieru v RSV a zaistí jej dôveryhodnosť;

- zlepšili metodiky a prístupy v oblasti niektorých kľúčových otázok (ako napríklad určenie výrazne zmenených vodných útvarov, kritériá na zhodnotenie rizika alebo riešenie stavu množstva spodnej vody) a zdokonalili porovnateľnosť medzi členskými štátmi, najmä v medzinárodných povodiach;
- výrazne znížili existujúce medzery a nedostatky v údajoch analýzy v zmysle článku 5 ako súčasť prípravy na plány vodohospodárskeho manažmentu povodí.

b) Integrovanie trvalo udržateľného hospodárenia s vodou do ostatných oblastí politiky. Na dosiahnutie tohto cieľa sa členské štáty vyzývajú, aby:

- zaistili, že infraštruktúra a projekty udržateľného ľudského rozvoja, ktoré by mohli zapríčiniť zhoršenie vodného životného prostredia budú podrobené primeranému hodnoteniu vplyvu. V tomto ohľade je rozhodujúca úplná transpozícia a primerané, transparentné a koordinované uplatňovanie článku 4.7;
- zaistili pridelenie primeraných zdrojov. Na dosiahnutie tohto cieľa je dôležité čo najlepšie využiť potenciál vnútroštátnych zdrojov a nástrojov financovania EÚ, ako sú napríklad spoločná poľnohospodárska politika a kohézna politika. Vnútroštátne pridelenia finančných prostriedkov z týchto zdrojov na zlepšenie v oblasti vodného hospodárstva nie sú dostatočné na pokrytie všetkých potrieb, ako sa určili v zisteniach environmentálnej analýzy v zmysle RSV.

c) Čo najlepšie využívanie účasti verejnosti.

- Účasť verejnosti treba vnímať ako príležitosť. Súčasná práca na dobrovoľnom podávaní správ a Systém informácií o vode pre Európu bude pomáhať pri informovaní verejnosti transparentným spôsobom.

5. AKCIE KOMISIE – PONUKA PREDLŽENÉHO PARTNERSTVA

Z týchto hodnotení a odporúčaní je jasné, že členské štáty majú pred sebou ambicióznou a náročnú úlohu, ak chcú, aby bola implementácia RSV úspešná. Komisia zisťuje, že má v tomto zohrať dôležitú úlohu. V tomto smere Komisia plánuje nasledovné akcie, ktoré sú v súlade s RSV a v niektorých prípadoch majú širokosiahly cieľ.

Akcia 1: Obnovenie partnerstva s členskými štátmi

Komisia sa zaviazala pokračovať v úspešnej spolupráci v zmysle spoločnej implementačnej stratégie. Tento spoločný pracovný program¹⁹ spolu s členskými štátmi a ostatnými krajinami, s účasťou zainteresovaných strán a mimovládnych organizácií podporuje spoločné porozumenie, vymieňanie osvedčených postupov a informácií o niektorých kľúčových záležitostiach. Komisia je presvedčená, že tento prístup už priniesol lepšie výsledky ako formálnejší prístup k implementácii. Ak by však bolo jasné, že pravdepodobne nebude úspešný, Komisia nebude váhať použiť svoje právomoci v zmysle zmluvy.

¹⁹ Pozri nový pracovný program: <http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/strategy4.pdf>.

Táto podpora sa bude sústreďovať na súčasné nedostatky opísané v bode 4 písm. a), konkrétne v hospodárskych nástrojoch. Komisia takisto vyvinie špecifické úsilie na zlepšenie hodnotenia ekologického stavu. V roku 2005 Komisia uverejnila sieť medzikalibračných stránok²⁰. V súčasnosti pripravuje rozhodnutie o výsledkoch medzikalibrácie na prijatie pred koncom roka 2007, ktoré bude meradlom toho, čo znamená „ekologicky dobrý stav“ vo všetkých členských štátoch. Potom bude ďalej pracovať smerom ku kompletnému rámcu na ekologické hodnotenie vodnej biodiverzity.

Komisia bude navyše pokračovať v pomáhaní členským štátom EÚ-12 pri implementácii vodnej politiky EÚ a účasti na medzinárodných dohovoroch o povodiach.

Akcia 2: Zaistenie integrácie do ostatných politík EÚ

Podstatné napredovanie už nastalo v integrovaní vodnej politiky do ostatných oblastí politiky EÚ, najmä poľnohospodárstva, energetiky, dopravy, výskumu, vonkajších vzťahov a regionálneho rozvoja. Spoločné a otvorené diskusie medzi rôznymi úrovňami kompetentných orgánov v EÚ členských štátov s účasťou všetkých relevantných zainteresovaných strán a mimovládnych organizácií priniesli hodnotné výsledky a závery.²¹

Komisia sa zaviazala pokračovať vo svojej vedúcej úlohe v tejto oblasti využitím ďalších spôsobov posilnenia integrácie obáv súvisiacich s vodou do iných politík EÚ a do právnych predpisov. Cieľom je, aby ostatné oblasti politiky prispievali ešte účinnejšie k ochrane vodného prostredia a k dosahovaniu cieľov RSV, smernice o manažmente povodňových rizík a ďalších právnych predpisoch Spoločenstva o vode.

Ako nedávno uviedli vodohospodárski riaditelia EÚ, pokiaľ ide o poľnohospodárstvo²², existuje možnosť ďalšieho integrovania vodnej politiky a politiky poľnohospodárstva počas nadchádzajúcich diskusií o budúcnosti spoločnej poľnohospodárskej politiky. Pokiaľ ide o kohéznú politiku, Komisia bude naďalej vyvíjať snahy na zaistenie toho, aby bola podpora z fondov v súlade s vodnou politikou²³. Dopravná (plavebná) politika a energetická (vodná energia) politika sa budú naďalej implementovať spôsobom, ktorý obmedzuje negatívne vplyvy na vodné životné prostredie. Bude potrebné, aby implementácia siedmeho rámcového programu pre výskum dodržala dôraz na vodu. Nakoniec nadchádzajúce prieskumy ostatných právnych predpisoch o životnom prostredí, ako napríklad smerníc o integrovanej prevencii znečistenia a kontrole a o habitatoch by mohla viac posilniť ich prispievanie k dosiahnutiu cieľov RSV. Komisia bude takisto naďalej stimulovať zdokonalený manažment vody v relevantných nečlenských štátoch.

Akcia 3: Podporovanie používania hospodárskych nástrojov

Komisia použije hospodárske nástroje prioritne v súvislosti s implementáciou a bude stimulovať ďalšie výmeny informácií s a medzi členskými štátmi o osvedčených postupoch, vrátane lepšieho využívania existujúcich poradných dokumentov. Komisia navyše dozerá na

²⁰ Rozhodnutie Komisie 2005/646/ES zo 17.8.2005 (Ú.v. EÚ L 243, 19.9.2005, s. 1).

²¹ Niektoré podstatné úspechy sú uvedené v prílohe k SEK(2007) 362.

²² Pozri nedávno schválené vyhlásenie o poľnohospodárstve, ktoré nedávno schválili európski vodohospodárski riaditelia a o ktorom diskutovala Rada pre životné prostredie (16650/06 ENV 698 AGRI 402), december 2006 <http://forum.europa.eu.int/Public/irc/env/wfd/library>.

²³ Pozri aj http://ec.europa.eu/environment/integration/pdf/final_handbook.pdf.

podporovanie meradiel medzi vodohospodárskymi prevádzkovateľmi. Pracuje takisto na objasňujúcej štúdií nákladov a prospechu z implementovania RSV a bude podporovať rozvoj harmonizovaných metód a nástrojov EÚ, napríklad využívaným výskumných projektov.²⁴

Akcia 4: Riešenie klimatickej zmeny vo vodnom manažmente

Vplyvy klimatickej zmeny, vrátane vzrastajúcich záplav a sucha, by mohlo zvýšiť riziko nedodržania cieľov RSV. Zvýšené riziko mimoriadnych udalostí sa čiastočne rieši návrhom smernice o povodniach. Výsledok hĺbkovej analýzy o nedostatku vody a suchách bude zahrnutý do oznámenia naplánovaného na polrok roka 2007.

S politikami zmierňovania a prispôsobovania zahrnutými do Európskeho programu o klimatickej zmene a do plánovanej zelenej knihy o prispôbení sa klimatickej zmene navyše podporí Komisia aj to, aby sa úplne využili existujúce možnosti na zahrnutie klimatickej zmeny do plánov vodohospodárskeho manažmentu povodí, ako aj hlbšiu integráciu stratégií klimatickej zmeny, zmierňovania a prispôsobovania do implementácie vodnej politiky EÚ.

Akcia 5: Stanovenie ambiciózneho Systému informácií o vode pre Európu (WISE)²⁵

Komisia a Európska agentúra pre životné prostredie sa zaviazali vyvinúť WISE do roku 2010. WISE bude slúžiť ako ohnisko širšieho úsilia o modernizovanie a úpravu zberu a šírenia informácií o európskej vodnej politike. Je integrovanou súčasťou širších iniciatív, ako napríklad Spoločného systému environmentálnych informácií (SEIS) a programu INSPIRE.

6. ZÁVERY

Správy členských štátov o ich úvodných záväzkoch v zmysle rámcovej smernice o vode predstavujú niekoľko podnetných výsledkov, napriek tomu, že existujú zásadné nedostatky v niektorých oblastiach. Ešte je čas na vyplnenie medzier do roku 2010, keď sa budú musieť prijať prvé plány vodohospodárskeho manažmentu povodí.

Slabá transpozícia a nedostatočná hospodárska analýza sú doteraz najväčšími medzermi v implementácii RSV. Zatiaľ čo v mnohých prípadoch je potrebné zlepšiť medzinárodnú spoluprácu, v niektorých regiónoch sa pozorovalo výrazné zlepšenie, napríklad na Dunaji.

Je potrebné ďalšie napredovanie v oblastiach, akými sú integrácia vodnej politiky do iných politík a hodnotenie vplyvu klimatickej zmeny na zmenu vo vodnom cykle, vrátane povodní a sucha a dlhodobého dopytu po vode a ponuky vody, s cieľom efektívne implementovať dlhodobé, trvalo udržateľné hospodárenie s vodou v celej EÚ.

Komisia sa zaviazala obnoviť svoje partnerstvo s členskými štátmi v zmysle spoločnej implementačnej stratégie s cieľom spoločne riešiť niektoré z nadchádzajúcich výziev. Jedným z dôležitých prvkov je rozvoj Systému informácií o vode pre Európu.

Na záver sa touto prvou správou o implementácii RSV ilustruje, že máme pred sebou podstatné kroky „k trvalo udržateľnému hospodáreniu s vodou v Európskej únii“. Spolu so

²⁴ Jedným príkladom je súčasný projekt FP6 AQUAMONEY (<http://www.aquamoney.org>).

²⁵ <http://water.europa.eu>

smernicami súvisiacimi s vodou, o ktorých sa stále rokuje, poskytuje RSV všetky potrebné nástroje na dosiahnutie skutočne udržateľného hospodárenia s vodou v EÚ v prichádzajúcich rokoch. Pred členskými štátmi je však stále dlhá a namáhavá cesta k implementovaniu týchto nástrojov čo najlepším spôsobom. Členské štáty musia vynakladať výrazné úsilie na dosiahnutie tohto cieľa.